

Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție
septembrie 2020 – februarie 2021

Comisia de evaluare pentru Secția Penală

RAPORT DE EVALUARE

Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 23 alin. (8) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare în funcția de judecător la ICCJ, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 74/2012, cu modificările și completările ulterioare, în urma evaluării actelor întocmite de candidat sau care privesc activitatea acestuia:

CANDIDAT: COD1008

I. Documentele supuse evaluării:

- 30 de hotărâri judecătorești transmise, conform art. 21¹ alin. 7 din Regulament, de către curțile de apel ;
- 10 lucrări întocmite de candidat sau care privesc activitatea acestuia, atașate cererii de înscriere, conform art. 6 alin. (8)-(9) din Regulament (dacă este cazul);
- răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate de către comisia de evaluare (dacă este cazul);
- sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, ce se referă la criteriile de evaluare (dacă este cazul).

II. Explicații solicitate candidatului de către comisia de evaluare:

- a) Explicații solicitate candidatului: nu a fost cazul;
- b) Răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate: nu a fost cazul;
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înălțurate susținerile candidatului: nu a fost cazul.

III. Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice:

- a) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, ce se referă la criteriile de evaluare: nu a fost cazul;

- b) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice al căror conținut excedează prevederilor art. 23 alin. (2) din Regulament: nu a fost cazul;
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate sesizările sau observațiile opiniei publice: nu a fost cazul.

IV. Criteriile de evaluare și punctajele acordate

a) Capacitate de analiză și sinteză

Punctaj acordat – 12 puncte

Motivare:

Candidatul a depus 10 lucrări spre evaluare, atașate cererii de înscriere la concurs, după cum urmează: 6 decizii pronunțate în apel, 2 sentințe, 1 încheiere pronunțată în procedura de cameră preliminară și o încheiere pronunțată în materia măsurilor preventive.

La solicitarea Comisiei de evaluare, curtea de apel în cadrul căreia candidatul își desfășoară activitatea a înaintat spre evaluare un număr de 30 hotărâri, astfel: 9 hotărâri pronunțate în apel, 9 hotărâri pronunțate în materia măsurilor preventive, 4 hotărâri prin care au fost soluționate sesizări în baza Legii nr. 302/2004, 2 sentințe, 3 decizii (contestație în anulare respectiv contestație la executare), 3 încheieri (înlăturare omisiune vădită, conflict negativ de competență, respectiv prelungirea dreptului de a conduce).

Hotărârile tratează o cazuistică variată, ridicând și probleme de drept complexe.

În ceea ce privește capacitatea de sinteză, se poate observa că în hotărârile pronunțate ca instanță de control judiciar, candidatul preia integral hotărârea atacată; în această manieră e procedat în hotărârile nr. 1, 7, 8, 13, 19, 24, 25, 26. Aceeași abordare se constată chiar și în hotărârile depuse de candidat: hotărârea nr. 5 are 50 de pagini, iar până la pagina 38 este redată hotărârea primei instanțe; hotărârea nr. 6, cu un conținut de 27 de pagini, iar până la pagina 18 este redată hotărârea primei instanțe.

În cauzele judecate în primă instanță, se constată redarea unor părți semnificative din rechizitoriu, cu enumerarea integrală a tuturor mijloacelor de probă administrate în faza de urmărire penală. Indicăm cu titlu exemplificativ hotărârile depuse de candidat nr. 1 și 9. În aceeași modalitate procedează candidatul și în cauzele care au avut ca obiect contestații împotriva măsurilor preventive.

În ceea ce privește capacitatea de analiză, candidatul examinează criticele formulate de părți și de procuror, limitându-se la chestiunile invocate de acestia, iar la alte aspecte, doar în măsura în care au legătură cu cele care au formulat obiectul de critică. Candidatul răspunde argumentat acestora, urmare propriei analize a probelor pe care le evaluatează în ansamblul lor. Indicăm, cu titlu exemplificativ, hotărârile selectate nr. 1, 2, 7, 19, 22 și hotărârile depuse nr. 3, 4, 6, 7.

Totodată, în cauzele judecate în primă instanță, candidatul face referire la starea de fapt ce rezultă din probe, realizând încadrarea în drept a faptelor și individualizarea judiciară a pedepselor conform criteriilor prevăzute de lege, răspunzând totodată argumentat apărărilor formulate de inculpați. Indicăm, cu titlu exemplificativ, hotărârea selectată nr. 4, respectiv

hotărârile depuse nr. 1 și 9. În ceea ce privește cauzele cu mai mulți inculpați, candidatul nu face întotdeauna o analiză a situației particulare a fiecărui inculpat, ci procedează la o analiză globală a acestora. Spre exemplu, în hotărârea nr. 6, ce a avut ca obiect apelurile declarate de Parchet și 5 inculpați, se reține că: "Susținerile apelanților inculpați privind incidența în ceea ce îi privește a dispozițiilor art. 16 alin. 1 lit. c din Codul de procedură penală, sunt netemeinice. Această apărare a fost invocată de către inculpați și în fața primei instanțe, Curtea însușindu-și concluziile judecătorului fondului sub acest aspect... Concluzionând, mijloacele de probă amintite se coroborează perfect între ele și dovedesc, fără dubiu, implicarea inculpaților B.F., Z.G.-F., P.O., R.M. și B.V. în comiterea actului material de trafic de migranți din 09/10 mai 2018...".

În ceea ce privește analiza mijloacelor de probă administrate, candidatul procedează la propria analiză a acestora. A fost identificată, însă, hotărârea nr. 8, care a avut ca obiect apelul parchetului, în care candidatul - aşa cum s-a arătat anterior - nu a sintetizat starea de fapt, preluând integral declarațiile martorilor și ale părții vătămate. Astfel s-a reținut că: "Martora E, în declarația dată în fața instanței (f. 182 ds.) a arătat că este vecină cu martora F, că: „În jurul orei 11.00 am auzit cum cineva a sărit gardul de la F în stradă. Am ieșit în stradă să văd cine este intrucât noi trecem prin grădina ei și îmi era frică să nu i se fi sustras ceva și să fim noi acuzați. Când am ieșit în stradă, l-am văzut pe inculpatul B, prezent azi în instanță, care era cu fratele lui, ce avea o șapcă pe cap. aceștia păreau a fi grăbiți, cred că erau și bănuți intrucât nu mergeau drept. Locuința lui F se încercasează cu cea a lui C, pe un colț. Când am ieșit în stradă m-am întâlnit cu F, care m-a întrebat dacă i-am văzut și eu pe cei doi care au trecut prin grădina ei. M-a întrebat cine sunt. I-am spus că l-am recunoscut pe inculpat, noi în sat în spunem ... și i-am spus că era și fratele lui. Procuror: dacă în acea zi a văzut-o pe persoana vătămată. Dar în următoarele zile? Martora. Nu. Am văzut-o abia la poliție. Aceasta părea doar un pic speriată, nu am observat să fie și lovitură. Eu personal nu am văzut-o pe persoana vătămată băută, probabil consumă, dar ca fiecare, în cantități rezonabile. Nu am observat ca persoana vătămată să fie vizitată întrucât stăm pe străzi diferite. Procuror: dacă atunci când s-a întâlnit la poliție cu persoana vătămată a discutat cu aceasta și iar fi spus că s-a întâmplat. Martora: Nu. ...

b) Coerență în exprimare

Punctaj acordat – 13 puncte

Motivare:

Hotărârile sunt, în general, bine structurate, îndeplinind cerințele de formă și conținut prevăzute de legea procesual penală, iar în cazul celor pronunțate în cauze complexe se recurge la sistematizarea problemelor de drept, fiind accesibil de urmărit raționamentul pe care candidatul l-a avut în vedere la pronunțarea soluției.

Candidatul folosește un limbaj adecvat problematicii tratate în lucrările înaintate spre evaluare, dovedind cunoașterea instituțiilor de drept penal și procesual penal. Hotărârile pronunțate cuprind – ca o garanție a caracterului echitabil al procedurii judiciare și al respectării dreptului la apărare – motivele de fapt și de drept care au format convingerea

candidatului sub aspectul admiterii sau respingerii căilor de atac, precum și cele care au condus la înlăturarea unor critici, exceptii, cereri. Spre exemplu, hotărârile nr. 1, 3, 5 și 9, depuse de candidat, și hotărârile nr. 2, 5, 7, 11, 13, 19, 24, 25 și 28, selectate aleatoriu.

Dispozitivul hotărârilor este redactat în formă clară, concisă, apt de a fi pus în executare. Hotărârile sunt intelibile iar argumentele invocate de candidat sunt convingătoare.

În hotărârea nr. 16, selectată aleatoriu, s-a constatat că în dispozitiv există o eroare cu privire la calea de atac ce face obiectul cauzei, consemnându-se: *"Ia act că, contestatorul condamnat B nu a formulat contestație la executare împotriva sentinței penale nr. din data de pronunțată de Curtea de Apel – secția în dosarul nr."*

În baza art. 275 alin. 3 Cod de procedură penală cheltuielile judiciare avansate de către stat în apel rămân în sarcina acestuia.”.

c) Argumentație din punctul de vedere al clarității și logicii

Punctaj acordat – 9 puncte

Motivare:

În soluționarea problemelor de drept ce au făcut obiectul cauzelor cu care a fost investit, candidatul folosește argumente clare și logice, nu recurge la formulări ambigue. În prezentarea argumentelor, candidatul pornește de la situația de fapt, pe baza probelor analizate, după care prezintă cadrul legal, opinia jurisprudențială sau doctrinară, iar, în final, formulează concluzia ce fundamentează soluția care va fi adoptată.

Argumentația logică, în unele hotărâri este deficitară. Astfel, în hotărârea nr. 27, ce a avut ca obiect o contestație formulată de condamnat, intemeiată pe dispozițiile art. 598 alin. 1 lit. c C. prd. pen., instanța de control judiciar invocă din oficiu exceptia tardivității, pe care ulterior o respinge, arătând următoarele: *"Conform art. 598 alin. 1 lit. c teza a II-a Cod de procedură penală se poate face contestație la executare atunci când se ivește vreo împiedicare la executare."*

În speță, persoana condamnată B nu a indicat în concret nicio astfel de situație (împiedicare la executare).

Mai mult, contestația la executare este îndreptată împotriva unei decizii pronunțate pe calea contestației, prin care s-a declinat competența de soluționare în favoarea Tribunalului deoarece privea o sentință penală pronunțată de Judecătoria ...

"Prin urmare, în mod corect prima instanță a apreciat că este inadmisibilă contestația la executare formulată de către persoana condamnată B."

Pentru considerentele expuse, va fi respinsă ca nefondată exceptia tardivității formulării contestației invocată din oficiu."

Au fost identificate, însă, mai multe hotărâri în care candidatul recurge la motivări generice, lipsite de consistență juridică. Astfel, în hotărârea nr. 20, ce a avut ca obiect verificarea legalității și temeinicieei măsurii preventive a controlului judiciar menținută față de 5 inculpați, instanța de control judiciar reține următoarele: *"Față de probatoriul administrativ în cauza de față, atât în fază de urmărire penală, cât și cea de judecată în fața primei instanțe, Curtea constată că rezultă presupunerea rezonabilă ca inculpații să fi săvârșit infracțiunea*

pentru care au fost trimiși în judecată și au fost condamnați de prima instanță, fiind îndeplinite condițiile prev. de art. 223 alin. 2 teza întâi Cod procedură penală.

În ceea ce privește condiția prevăzută de teza a doua a acestui articol, aceasta trebuie apreciată prin prisma criteriilor care caracterizează fapta și pe inculpați.

Referitor la acest temei, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, chiar și în lipsa definirii de către legislația națională a noțiunii „pericol concret pentru ordinea publică”, a acceptat printre criteriile și elementele care trebuie luate în considerare: „reacția opiniei publice declanșate în legătură cu faptele presupuse a fi comise”, „starea de insecuritate care ar putea fi generată prin lăsarea în stare de libertate a celui acuzat”, precum și „trăsăturile personalității acuzatului”.

Raportat la cauza dedusă judecății, prin prisma cerințelor impuse de teza finală a alin. 2 ai art. 223 Cod procedură penală, la stabilirea pericolului public, Curtea are în vedere aspectele legate de persoana inculpaților, dar cu preponderență cele referitoare la faptele reținute în sarcina acestora.

Astfel, Curtea apreciază că faptele de natura celor ce se presupune că ar fi fost comise de către inculpați pot produce o tulburare nu doar a ordinii publice, ci și a mediului social din care aceștia provin, de natură a determina o reacție negativă în cazul în care nu s-ar interveni în mod ferm în asemenea situații, în caz contrar fiind încurajate și alte persoane să comită asemenea infracțiuni.

Curtea apreciază că durata de timp scursă de la luarea față de inculpații apelați și inculpații intimati a măsurii preventive a controlului judiciar, în raport de toate fazele procesuale parcuse, respectiv urmărire penală și judecata pe fond, privită și prin prisma complexității concrete a cauzei, se situează în limitele guvernante de rezonabilitatea specifică unui proces echitabil, aşa cum se desprinde din jurisprudența C.E.D.O. în materie.

Așadar, Curtea apreciază că în cauză nu se justifică revocarea măsurii preventive a controlului judiciar luată față de inculpați, având în vedere natura faptelor și modalitatea în care se reține că acestea s-ar fi săvârșit. De asemenea, Curtea constată că nici modificarea limitelor teritoriale nu se justifică.

Astfel, Curtea apreciază că faptele prezumtiv și elementele care caracterizează persoana inculpaților justifică aprecierea că lăsarea acestora în libertate, fără a fi supuși nici unei forme de constrângere, ar aduce atingere scopului prevăzut de art. 202 alin. 1 Coa procedură penală, astfel încât măsura preventivă a controlului judiciar satisfacă la acest moment exigențele de necesitate și proporționalitate, întrucât corespunde scopului susmenționat, impunându-se pentru o bună desfășurare a procesului penal.

Prin urmare, Curtea constată că există o necesitate reală și de interes public care, în posida prezumției de nevinovăție, prevalează asupra regulilor privind libertatea individuală și justifică în continuare menținerea măsurii preventive a controlului judiciar sub incidența căreia inculpații, astfel încât nu se justifică revocarea măsurii preventive a controlului judiciar, fiind în continuare necesară să mențină un contact permanent și supravegheat între inculpați și instanța de judecată, în interesul elucidării cauzei sub toate aspectele de fapt și de drept.

Este real că în conformitate cu dispozițiile art. 2 din Protocolul adițional 4 al Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, oricine se găsește în moaște legal pe teritoriul unui stat are dreptul să circule în mod liber și să-și aleagă în mod liber reședința sa. În continuare, exercitarea acestor drepturi nu poate face obiectul altor restrângeri decât celor care, prevăzute de lege, constituie măsuri necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, siguranța publică, menținerea ordinii publice, prevenirea saptelor penale, protecția sănătății sau a moralei, ori pentru protejarea drepturilor și libertăților altora.

Din examinarea acestor texte normative și având în vedere dispozițiile art. 20 alin. 2 din Constituția României, este de reținut că starea de libertate fizică și de mișcare este una firească pentru orice persoană și nu este necesar a se furniza motive temeinice pentru exercitarea acestor libertăți. Dimpotrivă, organele judiciare trebuie să fundamenteze continuu necesitatea aplicării unor privațiuni, dintr-o triplă perspectivă – cea a prevederilor legale care le fundamentează, a scopului urmărit și a necesității acestor privațiuni într-o societate democratică. Judecătorul trebuie să vegheze într-o cauză determinată la asigurarea unui just echilibru între ingerința în dreptul la libera circulație și scopul urmărit, cel prev. de art. 202 al. 1 Cod procedură penală.

Astfel, este de remarcat că în prezent libertatea inculpaților este subordonată în condițiile legii unor garanții procesuale și odată aflat sub acest regim, acesta trebuie să suporte anumite îngrădiri cu privire la libertatea lor de mișcare, la viața socială și a fi verificat modul de conformare la obligațiile impuse, pentru a se menține un contact permanent și supravegheai între inculpați și instanța de judecată.

Având în vedere că măsura preventivă a controlului judiciar s-a dispus cu respectarea dispozițiilor legale în materie, iar temeiurile avute în vedere la momentul inițial subzistă și în prezent, fără a se produce o modificare sau o dispariție a acestora, Curtea constată că această măsură preventivă se situează în continuare pe coordonatele legalității și temeinicie, corespunde scopului prevăzut de legiuitor, astfel cum este definit de art. 202 al. 1 Cod procedură penală, în deplin consens cu prevederile interne și consecvente practicii CEDO și răspunde imperativului asigurării bunei desfășurări a procesului penal.”

Aceeași abordare se identifică și în hotărârile nr. 21, 24 și 25.

În toate celelalte cauze, considerentele conduc, în mod logic, la soluția adoptată în cauză.

În hotărârile supuse evaluării, au fost identificate trimitere la literatura de specialitate și la jurisprudența Înaltei Curții de Casație și Justiție, Curții Constituționale, Curții Europene a Drepturilor Omului, cu incidentă asupra chestiunilor de drept supuse analizei.

d) Verificarea respectării termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor sau, după caz, a termenelor rezonabile de soluționare a lucrărilor

Punctaj acordat 5 puncte.

Motivare:

Candidatul se încadrează în limitele de eficiență statistică privind termenele de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor raportat la media instanței la care a activat motiv pentru care va primi punctajul maxim la acest criteriu.

V. Punctaj total: 39 puncte.

Data:
18.01.2021

Comisia de evaluare pentru Secția penală